

عوامل مرتبط با اقدام به ترک اعتیاد در مراجعه کنندگان به کلینیک ترک اعتیاد بهزیستی بجنورد طی سالهای ۸۰-۱۳۷۹

حمید توکلی قوچانی*، محمد رضا آرمان**، حامد مرتضوی***

خلاصه

سابقه و هدف: گسترش اعتیاد در میان اقشار مختلف جامعه، منجر به تأسیس درمانگاههای ترک اعتیاد در ۲۸ استان کشور در سال ۱۳۷۸ گردید. با توجه به اهمیت شناخت علل اقدام به ترک اعتیاد و در نتیجه ارتقای عملکرد این درمانگاهها و افزایش مراجعه به آنها، مطالعه حاضر در سالهای ۸۰-۱۳۷۹ با هدف تعیین عوامل مرتبط با اقدام به ترک اعتیاد انجام گرفت. مواد و روشها: تحقیق به روش توصیفی - تحلیلی، بر روی کلیه نمونه‌هایی صورت پذیرفت که به صورت داوطلبانه به کلینیک مراجعه می‌کردند. عوامل مرتبط در چهار قلمرو خانوادگی، اقتصادی، اجتماعی و فردی بوده و نیز نوع ماده مصرفی، مدت اعتیاد و... بررسی و ثبت گردید. پرسش نامه به روش اعتبار محتوایی سنجش شد و مورد قضاوت آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: ۳۲ نفر معنادار بررسی شدند که ۵۹ درصد مرد و در سنین $37 \pm 9/3$ سال بودند. ۳۷/۵ درصد افراد سابقه اعتیاد در خانواده داشتند. سن شروع اعتیاد $20 \pm 7/7$ سال و مدت اعتیاد $17 \pm 9/9$ سال بود. ۲/۳ آنها معتاد به تریاک بوده و در ۷۸٪ موارد، مشوق برای ترک اعتیاد «دیگران» بودند. هزینه اعتیاد ماهیانه آنها، $\frac{1}{5}$ درآمد ماهیانه بود و مهم‌ترین عوامل برای اقدام به ترک اعتیاد، ترس از آبروریزی، از دست دادن شغل و کشیده شدن به کارهای خلاف قانون بود. طول مدت اعتیاد یا طول مدت اقدام به ترک اعتیاد در افراد دارای سابقه اعتیاد در خانواده، به طور معنی داری نسبت به سایرین بیشتر بود. نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: زمینه‌های اجتماعی مهم‌ترین عوامل مرتبط با اقدام به ترک اعتیاد هستند. انجام یک تحقیق تجربی برای تعیین تاثیر تقویت زمینه‌های مذکور در ترک اعتیاد پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: ترک اعتیاد، سابقه اعتیاد، زمینه اجتماعی

مقدمه

نیز ارتباط چندانی با شدت اعتیاد ندارد (۱). در حال حاضر برنامه‌های پیش‌گیری از اعتیاد به صورت مدون توسط سازمان بهزیستی کشور در حال اجرا می‌باشد که بر اساس الگوی برنامه ریزی منطقه‌ای طراحی شده و از سال ۱۳۷۵ به تدریج در استانهای مختلف آغاز گردیده است

اعتیاد در کشور ما طی سالهای اخیر روند رو به افزایش داشته است و مطابق آمارهای روزنامه‌ای حدود ۲ میلیون نفر در حال حاضر به نوعی، به مواد مخدر وابستگی دارند. سن حدود ۷۳ درصد این گروه زیر ۴۰ سال (۱) و میانگین سنی آنها حدود ۳۵ سال است (۲). سطح تحصیلات این افراد

* کارشناس ارشد آموزش بهداشت، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی بجنورد

** کارشناس ارشد آموزش پرستاری، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی بجنورد